

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopiše se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inserterov) je za celo stran K 80, za 1/2 strani K 40, za 1/4 strani K 20, za 1/10 strani K 10, za 1/20 strani K 5, za 1/30 strani K 2,50, za 1/40 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 31.

V Ptujju v nedeljo dne 3. avgusta 1913.

XIV. letnik.

Slovenska zastava — adijo!

Belo-plavo-rdeča zastava torej ni slovenska in tudi ne zastava vojvodine. Citatelji nas bodejo začudeno pogledali, ko se v naših krajih cesarske zastave ne vidi več, medtem ko se razobeša pomomenjeno trobojnico, — danes si upa kdo menje izraziti?! No, nikar se ne razčujete, cenjeni prijatelji, — stvar je namreč v kratkem se vrši v Ljubljani „katonski zbor, to je velika parada klerikalnih in deželni odbor kranjski je popolnoma v slovenskih klerikalcev. In ta slovensko-katolični deželni odbor je sklenil, da se obliki „katoliškega“ zbora na deželnem dvorcu sme razobesiti „slovenskih“, to je belo-plavo-rdečih zastav. Slovenski kleriki torej so belo-plavo-rdečo zastavo tako rekoč kontumali. Zakaj? Na „katoliški“ zbor pridejo zastopstva drugih katoliških narodov, med njimi Poljaki. Ti Poljaki pa bi se znali razobešiti, da se razobeša belo-plavo-rdeče trobojnico kajti to so ruske barve. Zato slovenski klerikalci raje razobesili stare ruske stanovske barve: zlato-rdeče. In katoliški Poljaki se ne razburjali. . . .

Sicer je res, da belo-plavo-rdeče ni oprano ne v zgodovinskem ne v heraldičnem kot krajnsko deželno znamenje. Cesar Friderik IV. podelil je kranjski deželi v znamenje takratne zvestobe trobojnico zlato-rdeče. Popolnoma napačno je torej, da se smatra belo-plavo-rdečo zastavo kot slovensko. **Belo-plavo-rdeča zastava ruska zastava;** zato pa ne more biti dar znamenje v Avstriji živečega slovenskega naroda. Koroška deželna zastava je zlato-rdeče-bela, štajerska deželna barva je belo-zelena, kranjska je zlato-plavo-rdeča, — slovenska zastava pa je črna. Na to opozarjamo slovenske prvake, opozarjamo jih na dejstvo, da je belo-plavo-rdeča zastava ruska trobojnica. . . . Povejte torej, vi duhovniški in drugi gospodje prvaki, povejte neizobraženemu ljudstvu, da ste deslej lagali, da ste priporočali belo-plavo-rdečo zastavo kot slovensko.

Slovenskemu, Avstriji zvestemu ljudstvu priporočali ste skozi desetletja rusko zastavo,

medtem ko ste metali avstrijske ter cesarske naše zastave pod mizo. . . . Gospodje politični duhovniki, raz farovžev in celo raz cerkvenih stolpov papola ob vsaki priliki ruska zastava; zgodilo se je celo, da je slovenski katoliški kaplan raz slavoloka vrgel cesarsko zastavo v prah in jo nadomestil z rusko trobojnico; zgodilo se je, da je slovenski list pisal, da je avstrijska zastava „znamenje sramote za Slovence.“ Tako se je vdomačila povsod, kjer bivajo Slovenci, ruska zastava, — in ljudje so menili, da koristijo z razobešanjem te ruske zastave svoji domovini.

Zdaj pa so slovenski klerikalci sami, torej ljudje, ki imajo nad slovenskim ljudstvom največjo politično moč, vrgli belo-plavo-rdečo zastavo na gnoj, ker si jo ne upajo pred tujimi slovenskimi gosti pokazati.

Slovensko ljudstvo bode menda zdaj oči odprlo in bode vprašavalo, zakaj se mu ni že davno povedalo, da je belo-plavo-rdeča zastava nekako protislovensko znamenje. Ljudstvo bode povpraševalo, — ali prvaki bodejo iznašli kmalu zopet kakšno hinavsko laž, ki bode na zviti način opravičevala te ruske barve. . . .

Poznamo jih! Ali tistemu delu našega ljudstva, ki zna za lastnimi možganami misliti, predložimo te vrstice. **In komur je za Avstrijo več nego za nam sovražno Rusijo, ta ne bode več belo-plavo-rdeče barve častil. Punktum!**

Politični pregled.

Zanimive številke. Za državne uradnike, državne učne osebe, državne poduradnike, sluge, stražnike, nastavljenice in delavce, za državne železniške uslužbenice itd. izdaja se na leto več kot 1020 milijonov kron. Državni dohodki sploh pa znašajo za leto 1913 okroglo 3010 milijonov kron. Torej se porabi več kot eno tretino državnih dohodkov za državne uslužbenice. Dohodki iz doklad in davkov znašajo okoli 1200 milijonov kron. Skoraj ves ta denar se porabi za državne uradnike ter uslužbenice. Posamezni uradnik seveda tega ni kriv in bajka je, da so ti ljudje predobro plačani. Ali ta birokratični zistem, ki je večinoma posledica narodnostnih prepričanj, je obsojanja vreden.

Žetni „urlaubi“ podaljšali so se glasom odloka vojnega ministerstva za 14 dni. Vtemeljujejo so to odločbo z dejstvom, da se je žetev vsled neviht in povodenj zavlekla.

Čudno gospodarstvo. Primanjkljaj v deželni

blagajni gališki znaša že 22,605.000 kron. To velikansko svoto dolguje namreč Galičija državi. Za Galičijo in za Češko ima država vedno dovolj denarja!

Na Češkem so razmere vsled narodnostnega prepira med Čehi in Nemci tako daleč zašle, da je vlada razpustila vsled obstrukcije brezdelavni deželni zbor in razveljavila ustavne pravice. Določilo se je posebni vladini odbor, ki bode medtem časom vodil deželne posle. Ti srečna Avstrija ti! Gališki deželni zbor je razbit, češki je razbit, štajerski je razbit. . . .

Na Francoskem se je v zbornici z 358 proti 204 glasovi sprejela postava, glasom katere se zopet triletna vojaška služba vpelje.

Spionaza v Italiji. Zaprlji so grofa Marozzo della Rocca, bivšega sekcijkega šefa v vojnem ministerstvu, zaradi vohunstva. Marozzo ima 7 sinov, od katerih služijo nekateri v laški armadi. Bajce ima v najvišjih krogih sokrivce. Aretacija tega tako visoko stoječega vohuna napravila je mnogo razburjenosti in vznemirjenja.

Papeževa garda v Rimu se punta. Sakrabort, to je pajoj! „Gehorchsam ist des Christen Schmuck“ . . . Kakor znano, obstoji ta papeževa garda iz plačanih strežnikov, ki so se uprli zoper šikane enega svojih oficirskih predstojnikov. Več jih je izstopilo iz garde. Kaj ko bi naši „čuki“ odpotovali v Rim in tam nadomestili upornike? ?

Dopisi.

Vurberg. V predzadnjem „Slov. Gospodarju“ nas neki mlečozobec napada in izziva za nasprotnike, „štajercijance“ in liberalce; hvala Bogu, da nas še ne prištevaja k vaši lažistranki! Mi tega ne zamerimo, ker sploh ne poznamo nobene stranke in nismo od nobene odvisni; pač pa poznamo gospodarske težnje. Dalje piše, da se mi kot nasprotniki pripravljamo za volitev obč. odbora; zakaj se pa vi tako pripravljate, agitirate in lazite noč in dan od hiše do hiše kakor dihur? Ali vam tak slabo gre, se vam županski stolček maja? Ali imate kaj slabega na vesti, da se tako bojite novega odbora? Potrebno in črez vse potrebno bi bilo, da bi prišel. Dalje si oglejmo gospodarstvo sedajnega odbora, ki dela vse na „čast“ in „korist“ občine. Ali je to častno, da občinski ubožci po štalah brez sv. zakramentov capajo in na cesti od glada umirajo; ali ni to strašno? Ali imajo ti ljudje usmiljenje do obč. ubožcev in ubogih ljudi? Izmisli si je tudi sedajni obč. odbor nepotrebno vago, da si Matuzel in Jaka

Nad deset milijonov gospodinj

se zahvaljuje za svoje mehke lepe roke in snežnobelo perilo
le rabi Schichtovega mila.

sch
uju
ngarlagasse
o slededi
K 50—
K 60—
K 70—
za si—
K 130—
bbin
K 140—
za
K 160—
K 160—
K 120—
K 160—
K 90—
cene so ni
a obroke (rak
e, ker solidn
sa šivalna da
e zastoj
ONRA
58 (Česko)
—, 8-40
0, 1-80, Ak
—, 22—
ofoni K 22—
bogati libe
Izmenjara
vo zastoj
d
atično mazil
osveženje ki
rabi uspešn
arjev. Ilove
trepanje in
je po daljš
proti g
sensusu N
noca 2 K,
KI-20K
dobi pristen
to varstven
nah. Vstaj
razposiljan
alogi:
KWIZDA
kr. rumoski
rant, okro
ar 317
RI DUNAJU
666
tuju
vina.
aj
Paris.
pnike.

vagate bikece, teličke in prašičke, še včasih tudi žrebičke, da veta koliko priredita. Ta vaga stane nad 1600 kron; in kdo je plačal? Občina! A kaj nam koristi? Nič in zopet nič! V treh letih mora biti preskušena in prenovljena; spet stroški občine okoli 60 kron! Ali je to korist? Korist ima le posestnik, na katerega svetu stoji, ker mu plača občina najemnino in povrh še ima zaslužek od vaganja; ali vaga niti teh stroškov ne zasluži. Koliko občanov plačuje to vago, ki svoje celo življenje ne bodo imeli kaj vagati; a drugi ne bodo hoteli, ker noben kupec ne kupi na tej vagi zvaganega blaga, ampak na mestni, okrajni, ali tam, kjer se sejem nahaja. Dalje: Šola je izplačana, zakaj? bi se ob obč. doklade ne znižalo? Zakaj se ubogi občan in davkoplačevalec v sedajnih slabih časih brez potrebe tako izžema? Občinski denar se potratiti za nepotrebne reči in nalaga v hranilnico na male obresti, pri katerih je občina zopet oškodovana; ali je to korist? Korist občine bi bile dobre obč. ceste, katere so celo zanemarjene povsod, katere bi se pa lahko samo z obrestmi od po nepotrebnem izdanega denarja v redu držale, šodrale in popravljale. Tudi namerava sedajni obč. odbor in obljubljuje, ako še bo znanprej izvoljen, dovoliti stavbo nove menezarije pardon meznarije. To je povedal meznar sam na svojih agitacijskih pohodih pri večih hišah, kar dokazemo lahko, namreč da sta mu gosp. župan in njegov kasir obljubila že novo meznarijo, če iz mednju kateri na županski stolec pride. A kam bomo pa prišli, ako se vse dovoli; in k temu naj bi mi kot davkoplačevalci molčali? Akoravno se zdaj g. župnik izgovarja, da je to laž, da on od zidanja nove meznarije ni nič govoril, pa mi si tudi tega nismo izmislili; torej ta misel se je prerano izprožila in sedaj so ti klukeci v zadregi, pa ne morejo je več nazaj vzeti; sedaj pa že vemo, kam pes tace molit! Komaj smo se rešili šolskega dolga, že nam hočejo drugega naložiti. Torej na stražo, dokler je čas, da se pravočasno ognemo nam preteških stroškov in nadlog. Enakih koristi in dobrot bi še vam lahko več naštel, katere nam skazuje sedajni obč. odbor, pa za zdaj naj zadostuje in mislimo, da ste prepričani, kako in koga boste na dan volitve volili, in komur se predružili. Pregovor pravi; nova metlja boljše pometa, kakor stara; stara je že obrabljena in družega ni kot debeli štil. Ne dajte se pregovoriti in premotiti od sladkežev, kateri vam bodo vse obljubovali, a kadar so pa izvoljeni, vam bodo fige kazali, kakor dozdej! Tudi ne kažite glasovnic, še manj pa iz rok dajati nasprotnikom! Toraj s pogumom na volišče dnè 7. avgusta!

Več volilcev.

Iz okolice sv. Jurja slov. gor. Kakor smo slišali, se bodo vršile v občini Spodnji Gasteraj občinske volitve; radovedni smo, če bode vsemu svetu znani pretepač kaplanček Bozina tudi v te volitve silil, kakor sitna muha pod kravji rep. Nadalje smo pa tudi slišali, da bode imel g. kaplanček Bozina 2 meseca počitnice; samo ne vemo prav, ali za prakticiranje v pretepaštvu, ali gre snubit znano Anico Matjašič. Pri tem bi bilo dobro, da se mu posodi ena debela batina, za podpiranje daljnega hoda v počitnicah. Gospod Bozina, Vam pa voščimo srečno pot; zopet se vidimo pri Filipih.

Od Sv. Štefana pri Šmarji. Preljubi moj „Štajerc“! Ko sem Ti zadnjič pisal nekaj o našem g. županu Petru Zakošek, sem Te tudi prosil za eno prav ojstro krtačo, da pokrtačim našega župana, ki se tak obnašajo, da se jih naj vsak njihov tovariš, ki je že, ali pa še misli kedaj župan postati, vzame za vzgled; pa ne v posnemanje, ampak v svarilo! Danes Ti napišem en sam slučaj, kako gospodarijo naš g. župan v občini. V pomladi enkrat so kupili „Plavec“ v Šmarji nekaj platna, katerega zdaj rabi tista Plahutjekova Tereza za pl. . . . to platno jim je nosil poštni sluga, to je tisti Brkov Štefek, domov. G. župan Zakošek so mu pa potem plačali tisti trud iz občinske blagajne. Mi Štefančani bi pa le radi vedli, kako pride Plavec do pravice, da plačuje stvari, ki niso za občino, iz občinske blagajne? Preljubi „Štajerc“! Moram Ti še napisat o našem g. županu, kako se oni obnašajo, kadar jih kliče dolžnost h kaki komisiji ali kaj podobnega; takrat že dotični

stranki naprej zaukažejo, kakšne in koliko jedi in pijače se jim mora pripraviti, seveda še potem prav po dohtarsko računijo. Vsi, ki so bili g. Zakoška za župana volili, se zdaj po glavi tolčejo in kesajo; pa kar je, se ne da prenaredit. Preljubi „Štajerc“! V imenu vseh Štefančanov Te lepo prosim, pošlji nam en veliki žetnik, ter nekaj kil sode in žajfe, pa eno ojstro krtačo, da pošteno osnažimo našega g. župana vseh političnih umazanosti! Ker je še dosti gradiva, Ti bom prihodnič še kaj več pisal.

„Štajercijanec.“

Remšnik pri Marenbergu. Dragi „Štajerc“, nazanim ti, da so na praznik sv. Petra naš g. župnik Anton Podvinski prinesli na prižnico namesto božje besede „slabe“ časnike; imenovati pa te le niso hoteli. Dragi „Štajerc“, oni dobro vedo, da hodiš vsako leto v večjem številu na Remšnik in to našega g. župnika hudo jezi. Pridigovali so, da so stariši krivi, da njih hčerke kot „Marijine devičice“ vsako leto v večjem številu h krstu pošiljajo in da to so krivi slabi časniki. To si, „Štajerc“ ti, ker so že več tvojih naročnikov nagovarjali, da te naj odpovejo, da jim bo župnik „Gospodarja“ naročil. To mi pa ne storimo; mi smo avstrijski državljani, ne pa srbski priganjači. Svetujemo Vam, da je boljši, da učite Vašo družbo „očenaš“ moliti, ne pa teatre špilat po nedeljah. Ali žalibog, to se bo težko zgodilo, ker naš g. župnik še sami ne znajo „očenaša“ moliti; tacega župnika še nismo v naši fari doživeli, kjer oni molijo takole: „Očenaš na zemlji“ — to so vse besede Gospodove molitve. Mi res ne vemo, ali ga ne znajo ali pa nimajo časa, ker morajo podučevati za teatre. Tako daleč je že zašel naš vbogi Remšnik z svojo slovenščino, da že moliti ne znajo več. Pač pa znajo dobro politiko peljat, da že naše stare šole napis ne velja več tisti, kakor je leta 1875, kjer še pri nas ni bilo nobene slovenske prvaške gonje ali prav rečeno: srbske hecarije. — Sedaj Vam pa še enkrat svetujemo, da se naučite Gospodovo molitve namesto občini agitacije; če pa te ne morete dopolnit, tedaj pa bomo Vam kupili nove cikle, dobro podkovane, za rajžo iz Remšnika. Toliko za danes, drugokrat več.

Vsevedež.

Spodnja Polskava (Konjsko premiranje). Dnè 10. julija vršilo se je za okraje Maribor (desni breg Drave), Slov. Bistrica in Konjice v Spodnji Polskavi pod predsedstvom prezidenta c. k. družbe za konjerejo g. viteza Rosmanit letošnje premiranje konj. Konje se je postavilo na veliki paši zadrage za konjerejo. Prostor je bil okinčan z avstrijsko in štajersko zastavo; obenem je bilo videti napis: „Gott segne und schütze die Pferdezucht!“ Prignalo se je 101 kobil. Premiranje je imelo tako lep uspeh, da se je razdelilo vse državne, deželne, okrajne in zasebne premije. Zadnje so darovali gg. vitez Rosmanit, grof Attems, graščak Reinagl, občina Spodnja Polskava, mlekarška zadruga v Spodnji Polskavi, posojilnica v Spodnji Polskavi in zadruga za konjerejo v Spodnji Polskavi. Predsednik je v svojem nagovoru izrazil svoje veselje, da v tem okraju konjereja tako lepo napreduje. Čestital je domači konjerejski zadrugi za lepo pašo. Svoj nagovor končal je s trikratnimi „hoch“-klici na cesarja. Občinski predstavnik g. Sicherl pa se je prezidentu v imenu občine ter konjerejcev zahvalil. Bog daj, da bi se konjereja v prid gospodarstvu v naših pokrajinah i zanaprej tako lepo razvijala.

Sv. Benedikt slov. gor. Naš občinski predstavnik Vakaj je tako prebrisan, da sliši travo rasti in plot žvižgati. Seveda je klerikalec od pete do glave in zato ga ima tudi fajmošter posebno rad. Fajmošter ga podučuje tudi v vseh političnih zadevah; on je njegov vzgojitelj in voditelj. In fajmošter je lahko ponosen na tega poštenjaka! Evo dokaz: Te dni enkrat ponoči je ta krščanski Vakaj na nepopisno surovi način svojo ženo pretepal, tako da je obležala nezavestna na tleh. Potem je pričel istotako zverinsko pretepatvi hčerko, ki je glasno na pomoč klicala. Imel je težki štrigel na štriku privezan in z njim je po ženskah udrihal. Napolned so vdri vaški fantje v hišo in pred njih razburjenostjo je moral ta divjaški rihtar pobegniti v zadnjo sobo. Ker je bila mati nezavestna, vpregel je eden fantov in se peljal po

zdravnika, ki je tudi kmalu na pomoč prišel. Upamo, da je zdravnik napravil sodnijsko znanilo, kakor mu to velevala dolžnost. Kajti te klerikalnemu rihtarju se mora dokazati, da je živimo na Balkanu in da pri nas take sramne surovosti niso dovoljene. Fajmošter, podoben Vašega učenca, kaj sme in kaj ne sme! On se sramuje svojega surovega predstojnika pri prihodnjih volitvah bodejo njegovi konec napravili.

Sv. Trojica slov. gor. Dragi „Štajerc“, šele se prične pri nas življenje! Kajti zdaj bimo prvaško pevsko društvo. Pravijo, da bomo društvo zmešano ali mešano. Mogoče se pridruži tudi cirkus ali menažerija. Skrajni je za uresničenje tega društva, kajti našim kletam je brez društva predolgočasno. Nič kajti nekaterim je figura kakor za teater zve. Ne vemo, ali so že vse te pristopile, pa bodejo že našle. Vse bode zdaj popevalo, igralo, vse predstavljalo. Čujemo, da se posebno naša Trezika trudi. Ona tudi pa zbira, katere se bo pelo. Gotovo ji bode volji, ako ji tudi mi iz prijaznosti eno pesn zapojemo. Torej čuj, Trezika!

1. Sem deklet iz velike hišice
In veliko je moje srce!
Se večje pa hrepenenje,
Si pridobiti fantiča
S katerim bi se ljubila!
2. Postala sedaj sem pevka,
Vedno deklica slovenska,
Ne znam več nemščine tedaj,
Z njo preobložen je naš kraj!
3. Deklica sem zala,
Kaj da nikdo me ne mara?
Ljubezni mnogokrat
Na Dolensko sem šla iskat!
4. Pa vse zastoj ta trud je moj,
Ni blo ga večeraj ni nočoj!
En strček sem pripravila
Pri ovcati si, fantiča.
5. Ta zadnji, ki me je imel,
Oj ta je bil že zarocen,
A kaj če prej se je oženil,
V kamricu me le zaklenil.
6. Vrag v silu mihe zoblje,
Ne gledala sem mu na čobe,
Sem zadaj gladka, spredaj nič,
Tedaj je sve en sam h - - - č!

Vaš okus

prepričal Vas bo, če primerjate okus
naših in katerihkoli drugih kock,
da so

MAGGI -JEVE kocke

(gotova goveja juha)

po 5 vinarjev

najboljše.

Samo prave

z imenom MAGGI in

varstveno znamko zvezdo s križcem

Balkanske zmešnjave

Mirovna pogajanja pričeta. — Boji se nadaljujejo. — Ruske grožnje. — Albanija. — Gubitosti.

V strašnem položaju je Bulgarija. Številni Grki prodirajo zmage pijani naprej v srce balkanske garije. Istotako je Rumunija, brez da bi bila eno samo puško, prišla s svojo armado skoraj do Sofije. Od juga sem pa je prodor pet Turek in z ognjem in mečem preplodili